

Landskap: Söderåland Upptecknat av: P. Sunnås
 Härad: Karlskoga Adress: Väppelvigen 7 Sunnå
 Socken: Ålmele Berättat av Sonica Ålmelesson
 Uppteckningsår: 1934 Född år 1867 i Ålmele

Uppteckningen rör du och lieberde din

1. Sådder	sida. 1.
2. Skördar	" 3.
3. Reparationer	" 4.
4. Kötting	" 6.
5. Parkningar	" 7.
6. Brugsmässor	" 14.
7. Skätsmässor	" 18.
8. Släktingar	" 20.
9. Främmande	" 22.

Skriv endast på denna sida!

23 blad.
12 foton.

Liv; dör; ikke med liv hallas tolau'; livslau'

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4538

På torrars- el. Karolina dag ee Söder omare
linne. Den som sådde skuris ha sé lagt i gärd
ågor i hin fö. O.v.s kan borde finna värsta ågor
i linne så då haer såddes, allt längre nor
merorar på gården eess av den gumm
som antarat med borrade eess eii to-
lau' åi sig. Torsdagsgummae brukade att
tid läggja ågor i borden sederå förded
haer skulle vara mera frikostlig redjordan.
Den värsta årean ee torsdagsgummia
brukade få var eii askelund =

$\frac{1}{2}$ skäppeland. Man brukade betala den upp-
lämna jorden med dag & veke. Den gummia
skulle göras 8 dag & veke och ce kval 4 för
eii askelund.

Den tior fanns också på laget men ees där att
ågora i försin medfölde god övertid för linne.

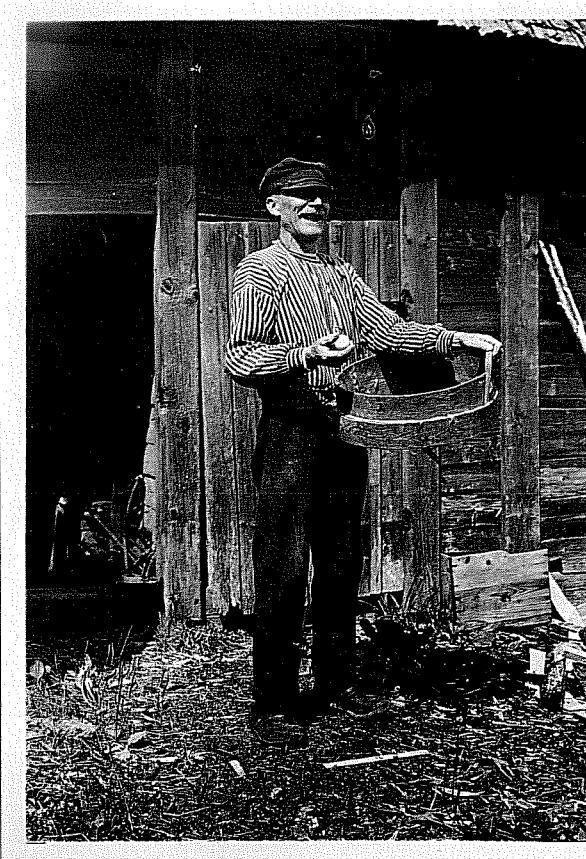
Skriv endast på denna sida!

4538

Söderås
Kungs Kjö
Ålmeboda

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Ett bant med svin såd
han har tritit ut ög blad linfört

Foto: Sundin.

Skriv endast på denna sida!

2

Skördet.

4538

Skördet föddes nere i september. Man sätter upp tress i sista veckan. När man lagt ut landfullt lägger man den på männen och lägger nästa handfull börsvis över den förra. På förti timmar (fortöcknade) lägger man till en kärna. Närvarande "krakader" på en sitt. Till en kraka hörde 10-12 kärnor och tisla tressen sätts ihop tillsammans till kärnor av dels vannigare. När lämnet var klart kördes dels bort till byggen just vid sepsen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Repiningen.

4538

så livet var hemkrökt till löjtn. binka de
men så måt den fanns lid året är detta
skelets repa livet. Det var knopprarna som
leukocyter. Linfocyt avrindes som fodermedel
och live fick ej ligga för länge med
"knopplet" på.

Repiningen utgörs med en vektyg som
kallas repa, en vektyg med uppåtstående
spikar mot vilka härvan klappas så att fö-
ljeret får att. Vanligare utgörs av en
vid repan av två rör som då har mit-
tens varandra och repade i halsen. Hals
läggs en "hund" ur härvan och repade, allting
hålta härvan på en gäng. Fjärorn vajte härv
i en del av halsen, längden 12 mm. och
repa vajte härv. Knopplar repader, sådant
se foto!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Reponing.

4538

Småland
Kungs. H. I.
Eksjö
Vinnarvalla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Reponing utgördes av två män, som satte om till ena och
varandra den repande i häst.

Herr Svennberg

Skriv endast på denna sida!

Rätningarna.

4538

Sedan rätningarna var avslutad började rätningarna
Man beslutade att vi del repa de linne i på en
dagen e.d. Det borde hänt dessas ut i tio timmar
om möjligt. Som gymnasium växande närmaste
varau regn och mörk. Linne låg till tio nio
3 el. 4 veckor bussade på väderlekken. Genom
stämplingen mellanlade hävda best, så att fibron
var beter fria inuti, vilket anger att de ännu är
sträckta, som förändrade till tillskottet behandling
för att ordna brist. Vår linne var "förd" —

Linan skildes då till enkärt från halmarna så
man kunde märka det — tog det upp,
bands ihop till hävda och sätter upp till
"höckor", där det fanns förtillat man
köpte linne till testar för att töckna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Kan lades upp kärvarna, som upplöstes, på en läd-
spjälvrek i boställ för att töckas. Denna läd-spjälvrek
hildde de sitt förtöjande i boställen och kalla-
des för "läggen" el. "boställare". Agnes i boställen
var uppmurad vanligen av gräs till en
stor storlek, röken fick vanligen fästa
sig ut för den ville, egentligen skulle den
genomtöckas med värmen från hennes
barn.

Då man elskade i boställen hängdes glasgöral
och dörren och röte och värme fanns
slagna in i boställen. Kan elskades med
röke blytakad och den som thöre eldning
fick ej fåta brygga in boställen då han skulle
se till elden, ty hökern var körande och
hängde lågt ned mot jordgården. I regel
tackades buntar 2-3 dagar, då det var
färdigt att hängtas.

BAST 9.

4538

Smedsland.

Kungs 4:0

Älvmeboda.

Perssonmåla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Perssonmåla gärdarnas
Basta. Råvemsgång.

Skriv endast på denna sida!

foto. Sundstr.

8

Bästa

4538

Småland

Köngå 4:0
Ölme boda.
Råne mälta.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Personala gårdarnes

Bästa.

foto: Scandia.

Skriv endast på denna sida!

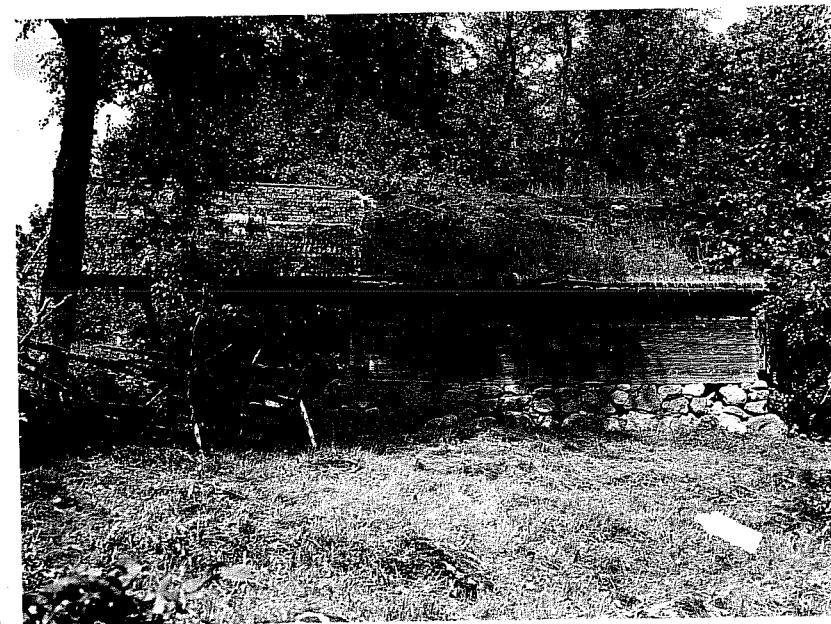
9

BASTO.

4538

Lund Univ.
FOLKMINNES-
ARKIV
Som i land
Konga 410.
Glimsöda
Vinnagåla.

10

Vinnagåla gården

BASTO.

foto: Lund

Skriv endast på denna sida!

10

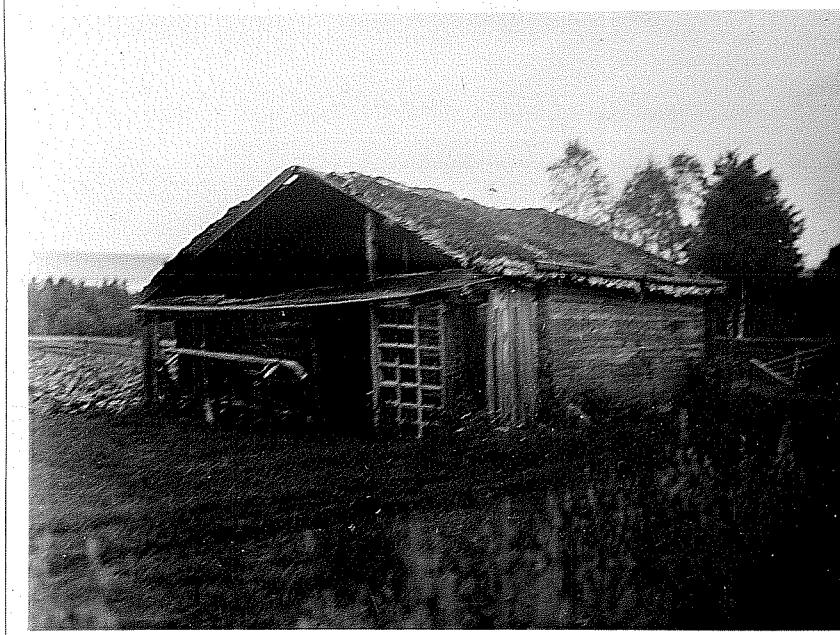
4538

Gunnar Barba.

Smaeland
Kanoga 4:0
Tilomeboda
Smedjebacka
Fräsernala

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

II

Magnus Falckes son
Smedjebacka

jöö: Lundin.

Skriv endast på denna sida!

4538

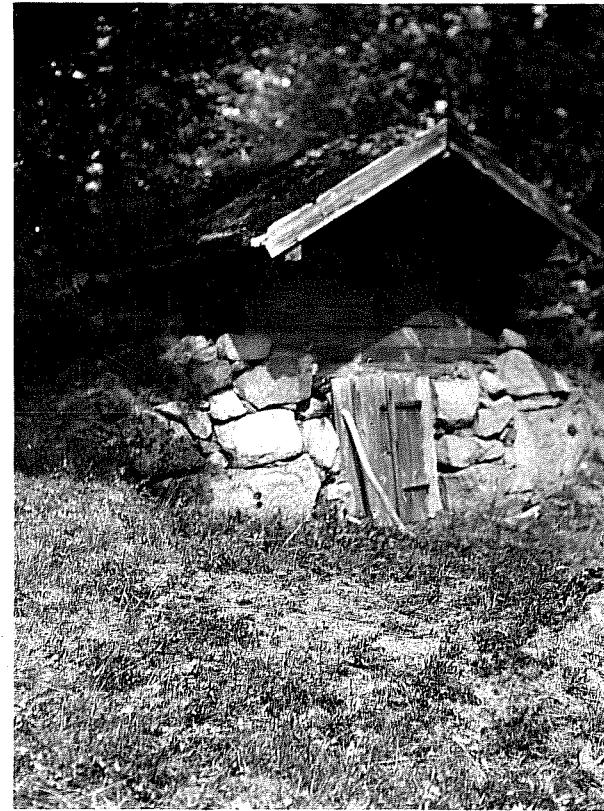
Mjölnare lasta och
malterka.

nyalitork beras
enca LOER.

Somälana
Konga H:s
Långarjö
Pellamäla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Pellamälaqärdeus lasta

foto: Gunnar

Skriv endast på denna sida!

Linstorha s. tavlegalla. 4538.

Innåland
Konga hv.
Långasjö sn.
Piggsmåla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
13.

foto: Grindin

Skriv endast på denna sida!

Då livei var "fördig töre" stude man till onsdag
Breytegills. Där gässde nu på livei "bri"
medan det var så torrt som växligt och
därför kunde ardetig falkas på gården
med detta orättfärdiga. Men hanlade
därför grannen därav var falk och
Breytingar var därför också förbunden
med falk, det s. k. bryt-egnet.

Breytefallen hanlades på
Östervidsbyn vid Bäckan. Då hade den hittills elda-
de legner höjat byggnadens fram del för att kunna
locka de livei, och gässen mona hanlades
upps det s. härra. Dessa hädde fått sig
bete Breyt-fakta och Breyt-Sara. Breyt-
ningarna utfördes av vader man och bror
och bestod där i att livei "bri" med en
vadlyg som kallas "badla". (Se fig. !)

Bräta
Skättstol
Skättträd
Lind och

4538

Småland
Konga lvd.
Åmbo da sn.
Vinnamåla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

Oskar Grunsell
Vinnamåla

foto: Lundin.

Skriv endast på denna sida!

vid meunapton aldeat̄s hyltingar. Då kevra-
der i sagt meunans lemen dom s-k.

"kvartingar" sas ïrā segora lín vanje
meunfolk. En kvarting var eis gos-
bōd deci i Hæðar. Lín en "kvarting"
fick man aksa bñóð. Kvartingar er lyððs
pi hæppa. Ten sinnde hæppabōd var
"florinnaði" kringlor, vae dei eitkilegð
fornæmt lyððs dei "siktebōd".

"Hauting" bus meun høi föðum vid meunapton,
en spjulaðs tæð ræði vae lis gagns þau haka
leyndla i "hæppa meundar" i segur.

Eftir meunapton talk
man en siunds vila sas lidau utþyðades
av quem sas lín thæller sas so gosbana
lín au berðiva valga historice.

Var ejin forlæris
lín hyltingar, vilken ofla hunde var lín
fræn meai midu að. Þaðre lokaar forlundur

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

med bygtingen förekom inte säl. Bygtemannen,
Men den del var en <sup>45³⁸ köpman, som bände till med
bygtegill nivers bygtemannen att en tidant ofta
var för kunnad med en ystningsgill. Därje
delszare kanns ha med sig en kanns myölf
bita om en delszare var en kunnafall.</sup>

Pej kanns fick betala för sig, ty köparen
hade hängt hem brämvisse. Den del som
ärefalls till hämt den glaven med flickornar.

Pej kanns bråd då vartingen före (genbråd),
eller som den kallas "krossa" linsen

Flickorna fik bråd den broddes ihop, det
bråduna linsen till en "hand" all. "lock"

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Skäcklungen. "Skäcklungen".

4538

Följande möggor skänkade man. Vanlig man
skänkade en halv (½) "line" -
en line är 24 lärkar; en lock i händer
(vanl. annan version är händer). Men
skänkades också 2 jämvar. För tredje dag
verks beläckningar i färgerna var
då dom 26 öre.

liktom vid bryggningen linets yttre kant
bestäts bort, och arbetares "skärmar" bort
vara på den användas tom istället
medel, eftersom det "slag fäste sig värst"
bildades dels i arbetet vid hantverket
det s.k "skäckspale". Skäckspalei fäste
suceller vid trädare fast den ofta förfäde
linfiber med. Skäckspaleds användas där
för lin spinnas linens var. den s.k "skäck
fäste vävsee". Gubbar använda den i dag
skäckfæste var lin byxor den ganska lin

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

skärsning

4538

Söderland
Yemora s:a.
Ålm & Lund a
Vimmerby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

Oscar Svensson
Vimmerby

foto: Sundin.

Skriv endast på denna sida!

Det verstlyg som användes vid hälsningarna
var hälsolen med skämtande.
(se fig:)

Hälsningar.

Hälsningar var den sista delen av tills-
trodningsceremonierna man hände sig i tiden
som faraibyggeri var en vanlig del
till de privata. Vanligen utgjordes hälsningen
av kramfoteni på vinterskrävorna.

Hälsan är det verstlyg som är till resan
fast minne formad (se fig:!).

Vid hälsningarna sättnades en del till
ett form och med skämtande
tvärs på hälsolens. Det till form
skiljer sig från hälsolens hand
j. s. "blåvor" och dess hälsade hand
för "tågor". Detta var det viktigaste

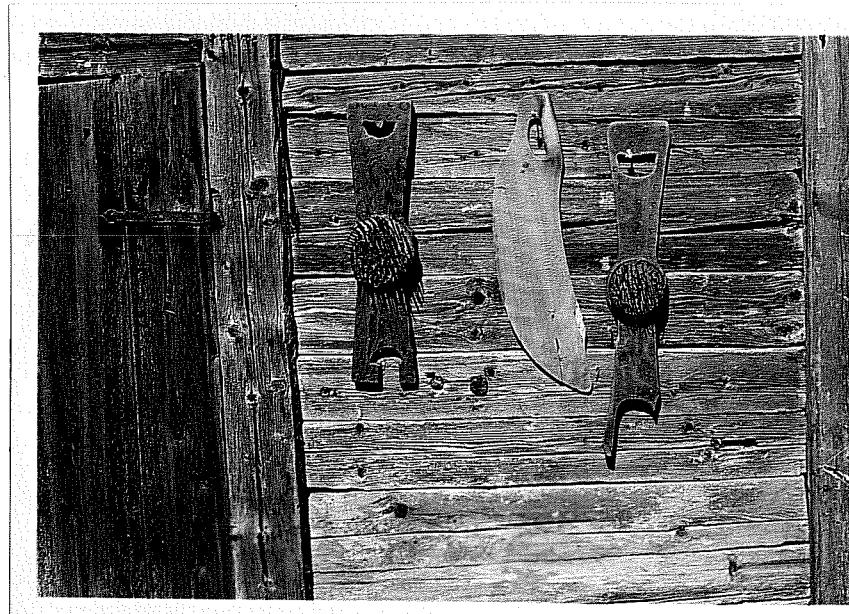
Hälslor

4538

Samiland
Konga tida
Ålme böda
Räsemölla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

Aug. Fransson
Grönedal Räsemölla

Skriv endast på denna sida!

foto: Sundius.

31

4538
tusst om amåndas till finne bokar-
vär.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grimmigen.

22

Grimmigen syde runt på vinterkvälla
na var gärdeun jumkummer. Si man
sparr var dess värings åt man föring
prämen van finge. I tager man eus
bannom? hem föring västan sulte
fanner psalm 8: 637 :1 "Sä gär en
dag sin från vän sid."

†

Ki meddingen under tagermanens uppsvartas
föd eft skölden uppriking berodde därför mera
hem, åt meddingen lämnade ej förtidens frung
spise sig, i synnerhet att föder före föd åt.

Skriv endast på denna sida!

33

4538

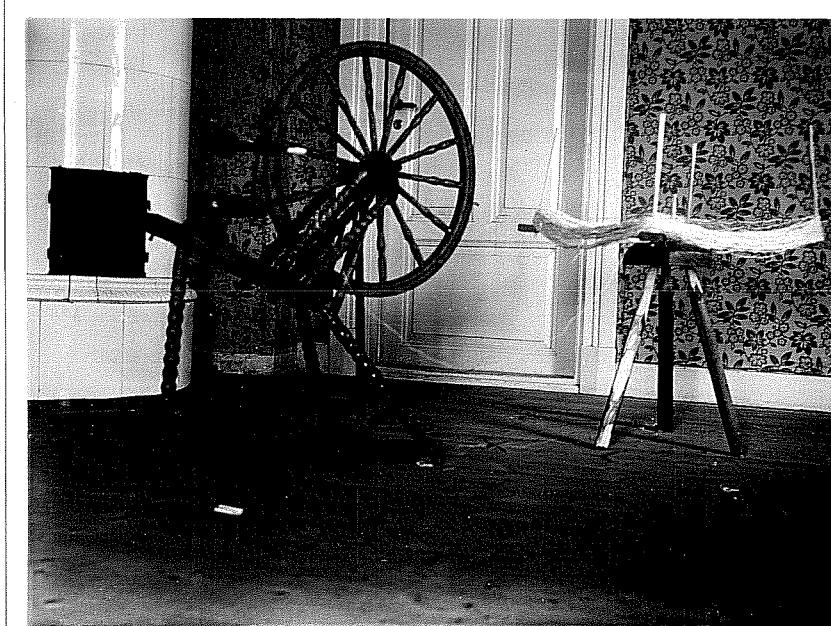
Spinnrock och
vinde.

Samland
Konga 40.
Blåvissa
Västmanlän

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

33

Göran Svensson
Västmanlän

Foto Sundin

Skriv endast på denna sida!